

Безугла Т. О., к. іст. н. Сливенко В.А.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

КУЛЬТУРНИЙ ТУРИЗМ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Основою майбутнього світової спільноти має стати культурне розмаїття, тому його збереження вимагає нових підходів. Унікальні форми культури можуть бути знищенні потужними силами глобалізації. Саме культурний туризм може стати основою ефективного регіонального розвитку і тому повинен стати національним пріоритетом держави. Саме культурні ресурси країн необхідно зберігати і примножувати через організацію туристичних маршрутів. Цінність культурної спадщини регіону полягає у тому, що вона може стати ефективним інструментом швидкого економічного розвитку територій і мотивує вкладати інвестиції в розвиток цієї сфери.

Основою умовою розвитку культурно-пізнавального туризму є культурний потенціал країни, забезпечення вільного доступу до нього та побутові умови туристів. До числа об'єктів культурного туризму відносять історико-культурну спадщину (історичні та архітектурні споруди, музеї, місця археологічних розкопок, обряди, народні промисли, виступи фольклорних колективів), а також сучасну культуру (фестивалі, виставки, кухня, костюми). Ефективний розвиток культурного туризму в країні базується насамперед на таких основних принципах [2]:

- регіони мають об'єкти культурного туризму;
- культурна сфера характеризується багатомірністю та багатофункціональністю;
- розвиток культурного туризму надає потужний імпульс розвитку територій;
- розвиток культурного туризму розглядається крізь призму економічних процесів в регіоні;

- потенціал культурної спадщини використовується для створення об'єктів культурного туризму;
- культурний туризм розвивається тільки за умов створення туристично-рекреаційної інфраструктури [3].

Необхідно зазначити, що найбільш повне задоволення турист отримує у разі надання йому комплексного продукту, який включає споживання не тільки культурно-пізнавальних послуг, але і специфічних для даного регіону їжі, напоїв та сувенірів [1]. Виходячи з дослідження світових тенденцій можна виокремити наступні рекомендації щодо розвитку культурного туризму:

- законодавче закріплення системи стимулювання і заохочень меценатської діяльності в сфері розвитку культурного туризму;
- створення ефективного механізму формування ринку інтелектуальних послуг у сфері культури та туризму;
- створення правових підстав для раціонального використання культурних об'єктів;
- створення довгострокової програми інвестування розвитку об'єктів культурної сфери та туристичної індустрії;
- забезпечення умов істотного зростання потоків туристів при сприянні збереженню об'єктів культури;
- всеобщна підтримка розвитку суб'єктів малого бізнесу, супутніх культурному туризму;
- сприяння створенню об'єктів інфраструктури для сервісного обслуговування відвідувачів культурної спадщини;
- розвиток системи інформаційної підтримки проектів, пов'язаних з об'єктами культурного туризму;
- удосконалення рекламно-інформаційного забезпечення та просування туристичного продукту на внутрішніх і зовнішніх ринках [4].

Таким чином необхідно зазначити, що у вітчизняних програмах регіонального розвитку не приділяється належна увага розвитку культурного туризму як важливого чиннику сталого розвитку. Об'єкти національної

культурної спадщини пропагуються безсистемно і малоекективно як в Україні так і за кордоном. А це ускладнює її ефективне використання для сталого розвитку культурного туризму.

Список використаних джерел:

1. Сливенко В. А. Класичні та сучасні бізнес стратегії туристичних підприємств / В. А. Сливенко, А. О. Єрмакова // Ефективна економіка. – 2018. – № 11. – [Електронний ресурс]: Режим доступу до журналу: <http://www.economy.nauka.com.ua>.
2. Савіцька О. П. Культурний туризм: реалії та перспективи розвитку / О. П. Савіцька // Науковий вісник НЛТУ України, 2016. – С.376-383.
3. Парфіненко А. Культурний туризм як чинник соціально-економічного розвитку територій / А. Парфіненко // Вісник Львівського університету. Серія географічна, 2015. – С.233-242.
4. Терес Н. Розвиток історико-культурного туризму в Україні на сучасному етапі / Н. Терес // Історико-культурний туризм: український та світовий досвід. – К.: Фоліант, 2019. – С.30-36.